

LA MONARQUIA

HISPÀNICA

(1469-1714)

Història 3r ESO

*IES Can Puig
2010-2011*

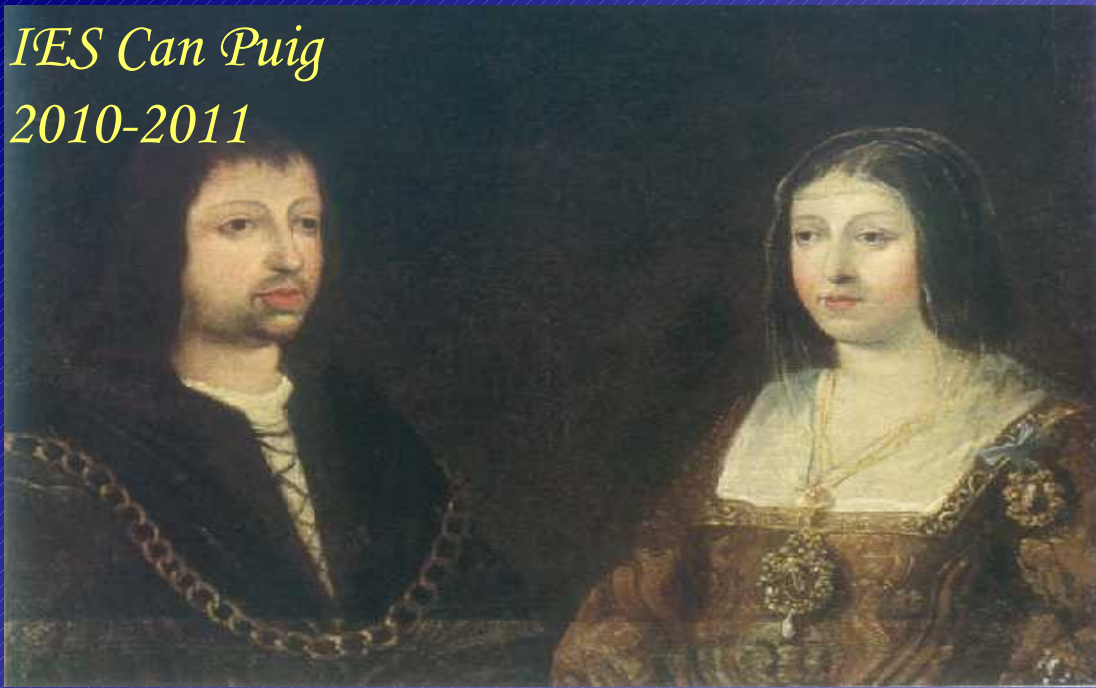

Nombre de la etapa	Cronología		Hecho con el que comienza	Hecho con el que termina
	Desde	hasta		
Paleolítico	2.5 millones de años	10.000 a.C.	Origen del hombre	Revolución Neolítica
Neolítico	10.000 a.C.	3.000 a.C.	Revolución Neolítica	Invención escritura
Edad Antigua	3.000 a.C.	476 d.C.	Invención escritura	Caída Imperio Romano
Edad Media	476 d.C.	1453	Caída Imperio Romano	Toma de Constantinopla por los turcos
Edad Moderna	1453	1789	Toma de Constantinopla	Revolución Francesa.

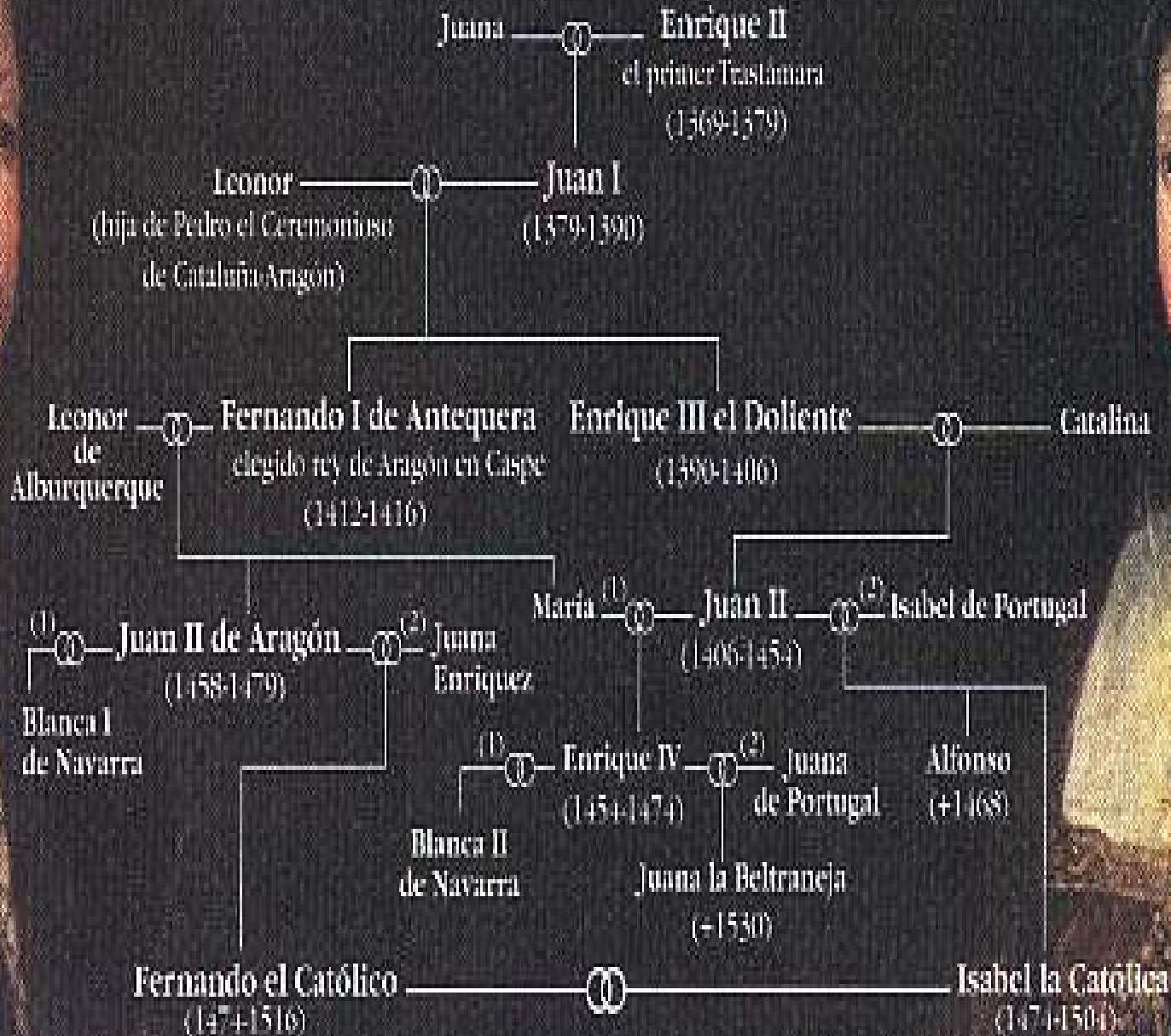
LA MONARQUIA HISPÀNICA

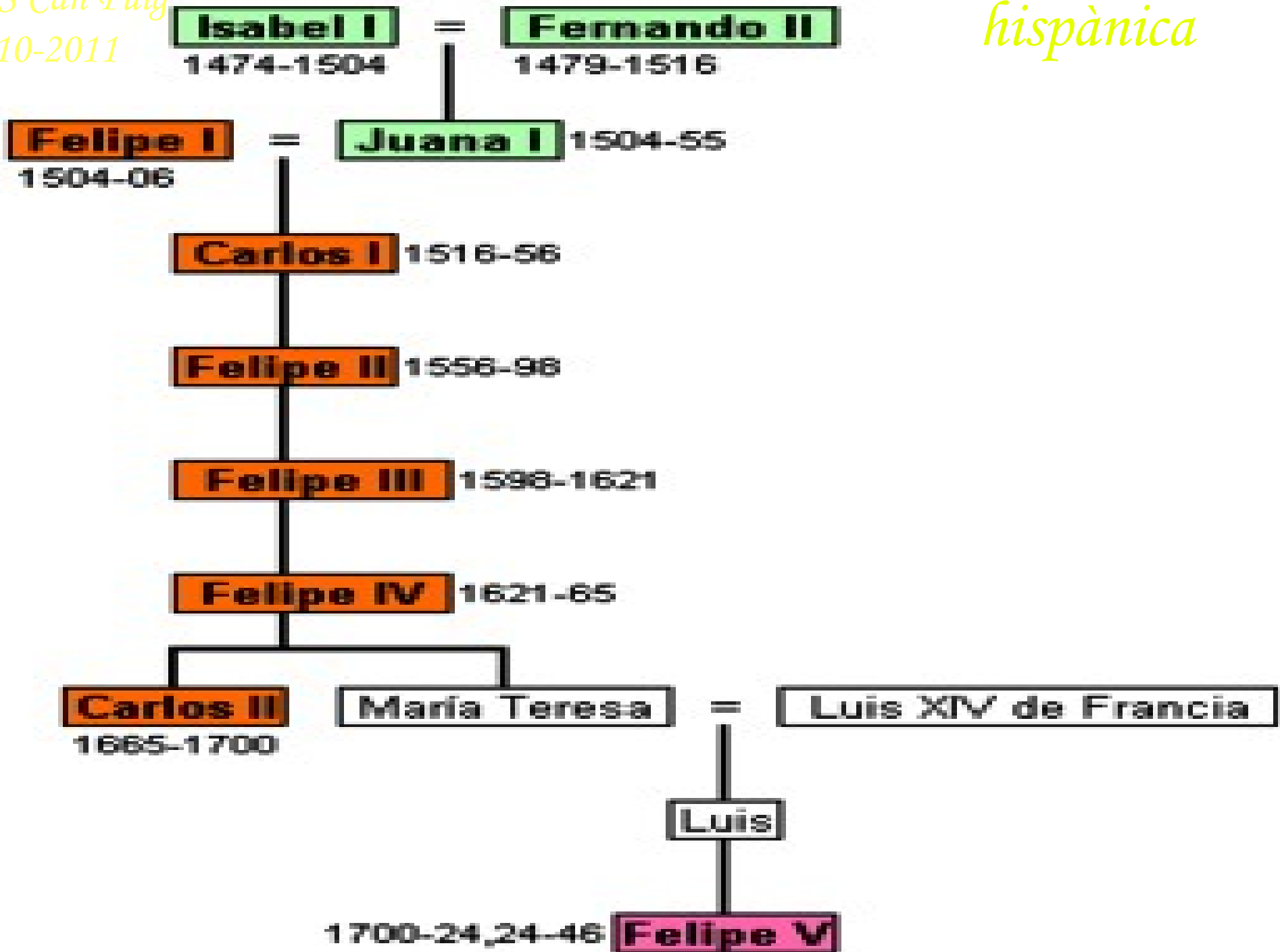
- És la unió dinàstica dels reis catòlics (Aragó i Castella) sota l'hegemonia castellana.
- S'implantà una monarquia autoritària (poder reial) i una política comuna en afers estrangers.
- La Corona de Castella creà la Reial Audiència, consells consultius, un exèrcit regular i la Hisenda reial.
- A la Corona d'Aragó dominava el pactisme polític.
- La Catalunya del S. XV: problemes successoris, peste negra, conflicte de remença i guerra civil (la Busca i la Biga).
- **Societat**: rei, noblesa, clergat, pagesos i neix la burgesia.
- **Economia**: manufacturera i comercial a Aragó; agrícola i ramadera (*mesta*) a Castella.

IES Can Puig
2010-2011

GENEALOGÍA DE LOS REYES CATÓLICOS *hispanica*

1. Consejos
2. Ejército
3. La Santa Hermandad
4. Las Chancillerías (justicia)
5. La Hacienda
6. Corregidores (control de municipios)
7. Unidad religiosa
 - Expulsión de los judíos
 - Inquisición
8. Diplomacia: política de matrimonios

*IES Can Puig
2010-2011*

*La monarquía
hispanica*

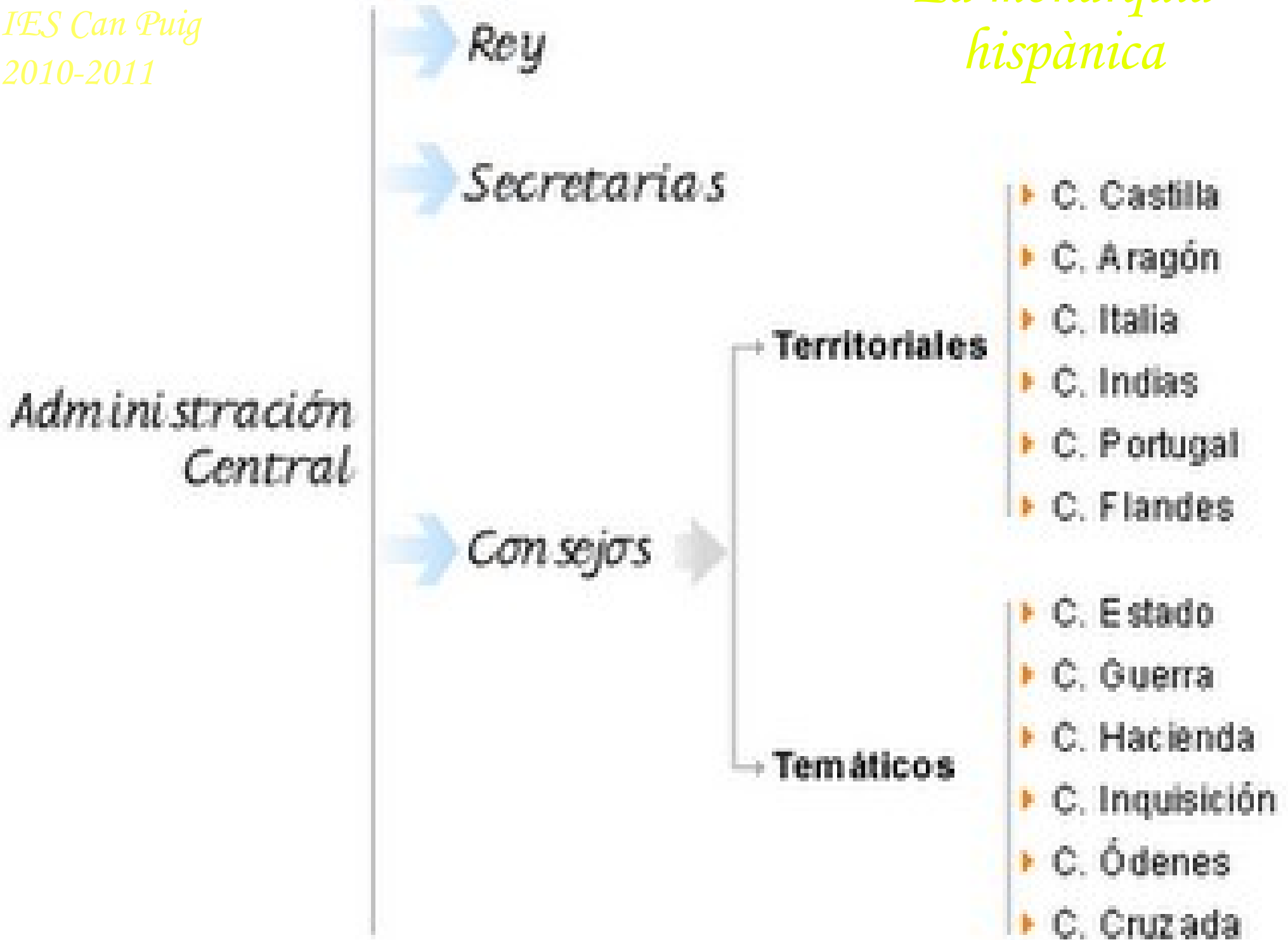

Reinos Hispanos
antes de la
unificación de los
Reyes Católicos

**MONARQUÍA
AUTORITARIA**

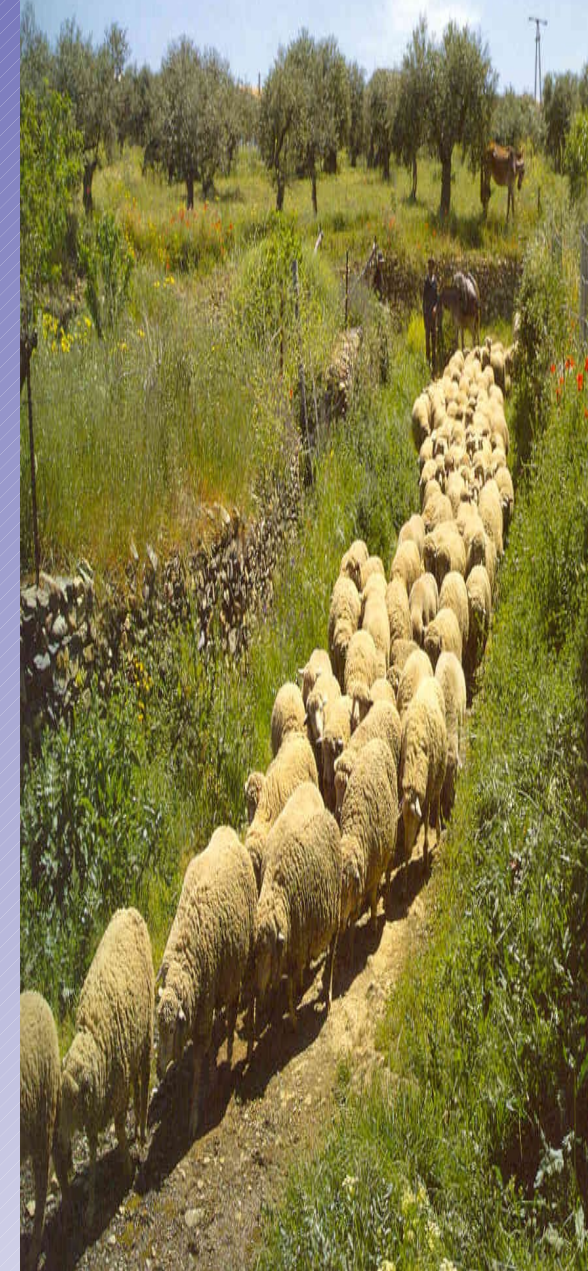
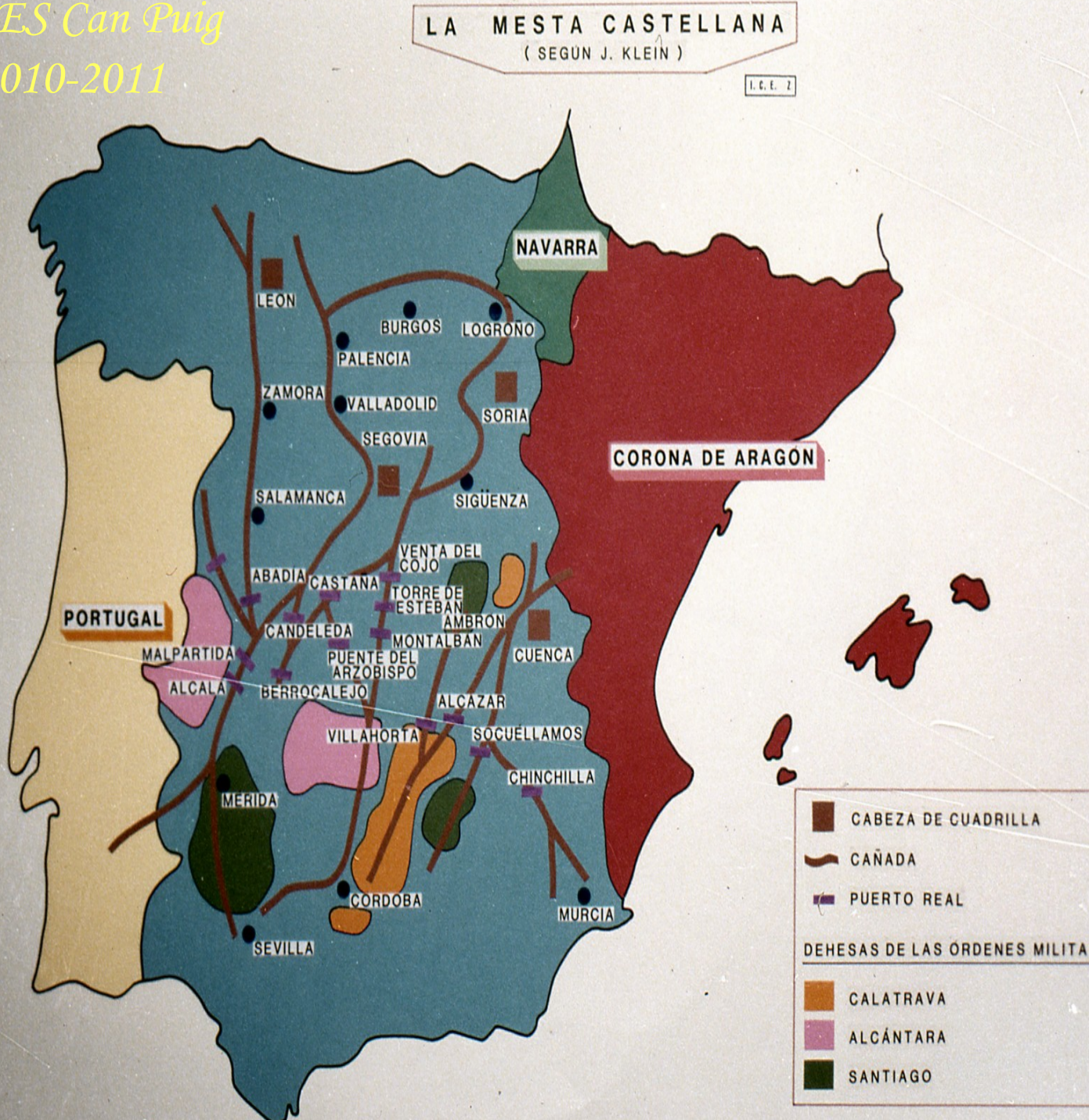

PRINCIPALES RUTAS EN EL SIGLO XVI
(SEGUN J. VILLUGA) I.C.E. 2

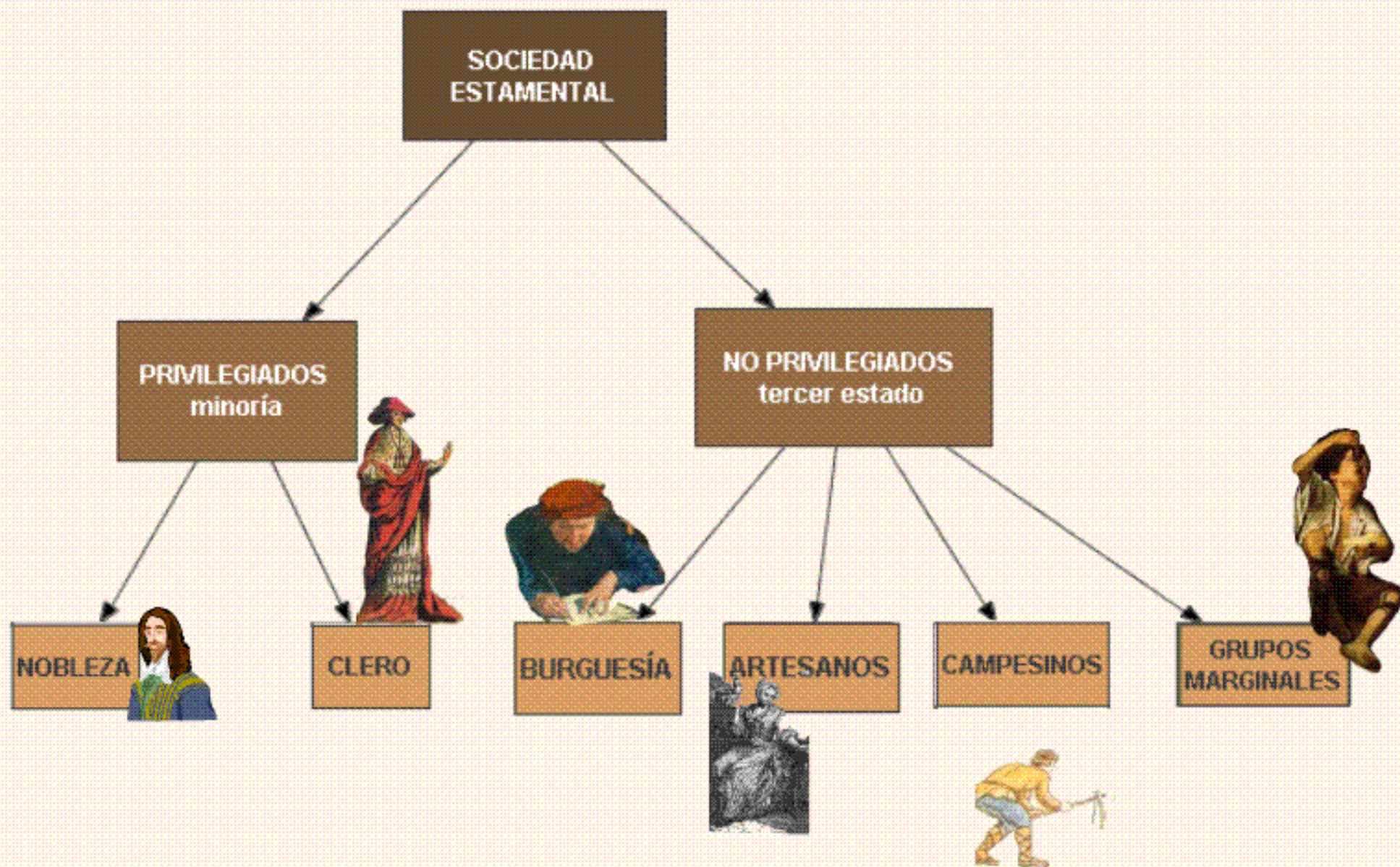

LA SOCIEDAD ESTAMENTAL

SOCIEDAD DEL ANTIGUO RÉGIMEN

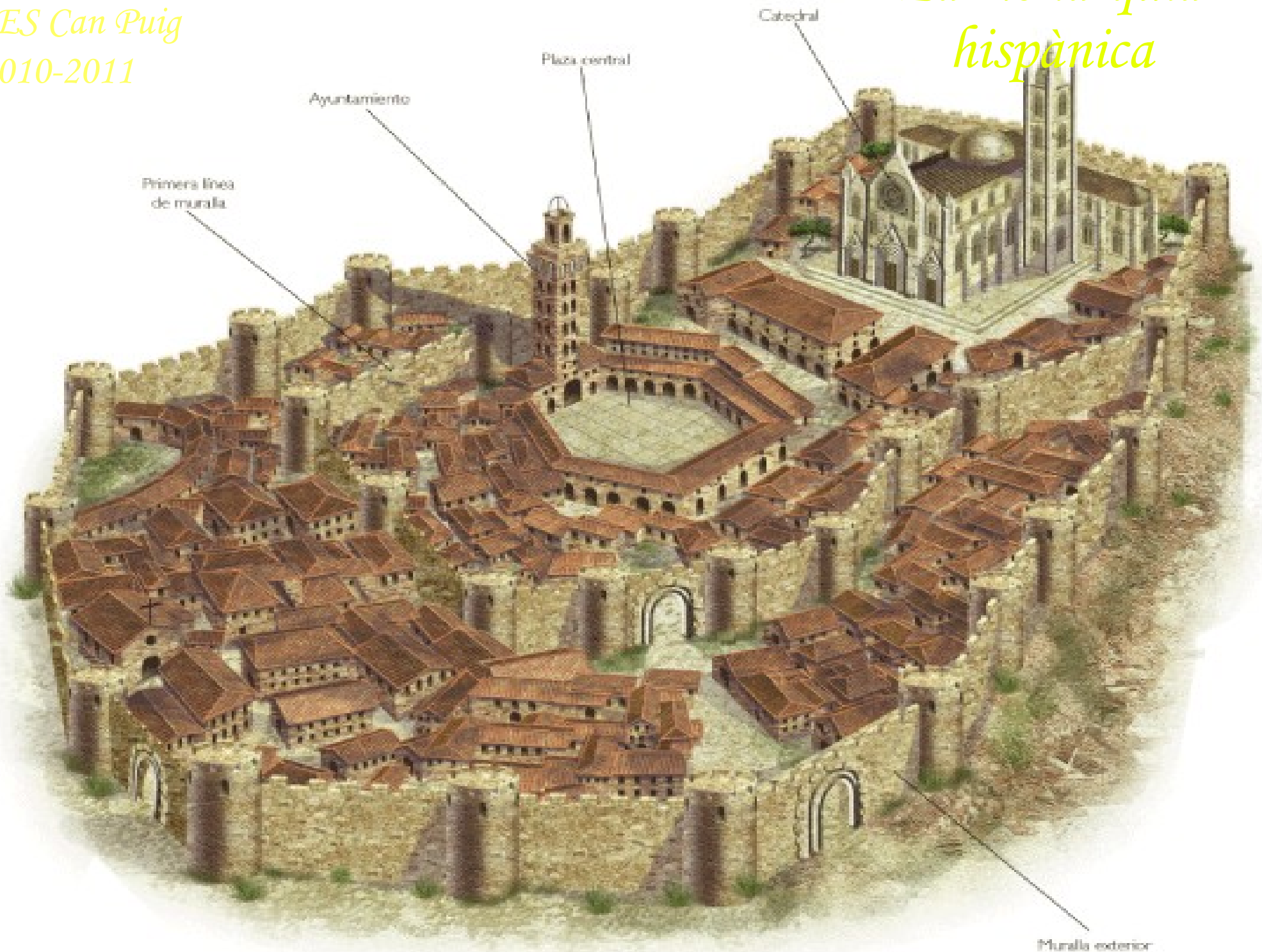
IES Can Puig
2010-2011

*La monarquia
hispanica*

IES Can Puig
2010-2011

La monarquía hispánica

Ayuntamiento

Plaza central

Catedral

Primera línea
de muralla

Muralla exterior

L'EXPANSIÓ TERRITORIAL

- *Els Reis Catòlics van fer servir una doble estratègia: la conquesta militar i l'aliança matrimonial. Les claus:*
- *La conquesta de Granada (1492) i del regna nassarita.*
- *Recuperació de la Cerdanya i Rosselló a França (1493).*
- *La conquesta del regne de Navarra (1515) per represàlia.*
- *Intents d'annexió de Portugal per política matrimonial.*
- *Conquesta del regne de Nàpols (1504) a la Mediterrània.*
- *Conquestes al nord d'Àfrica: Melilla, Marroc i Algèria.*
- *Conquesta i explotació d'Amèrica: futur imperi colonial.*
- *Unificació religiosa: La Santa Inquisició (1480), expulsió dels moriscos (1502) i dels jueus (1492).*

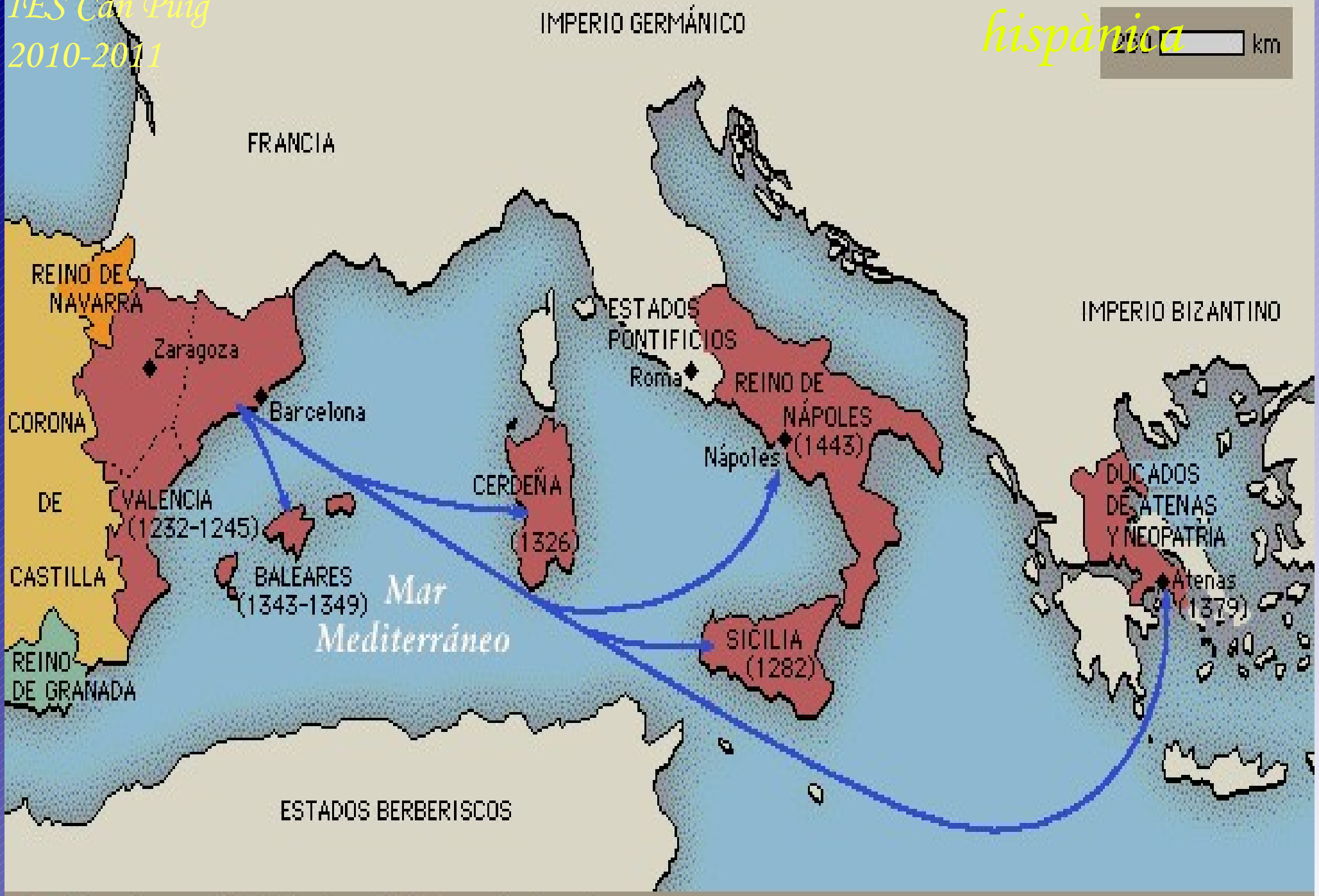
La monarquía hispánica

IES Can Puig
2010-2011

*La monarquia
hispanica*

Posesiones en el Mediterráneo de la Corona de Aragón

LEYENDA

- Territorios de la corona de Castilla
- Territorios de la corona de Aragón

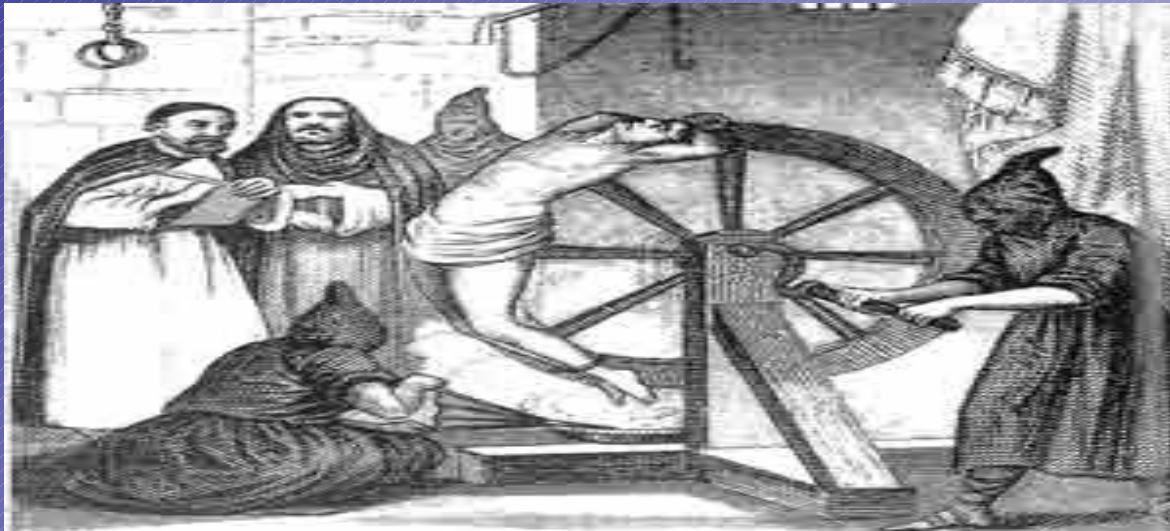
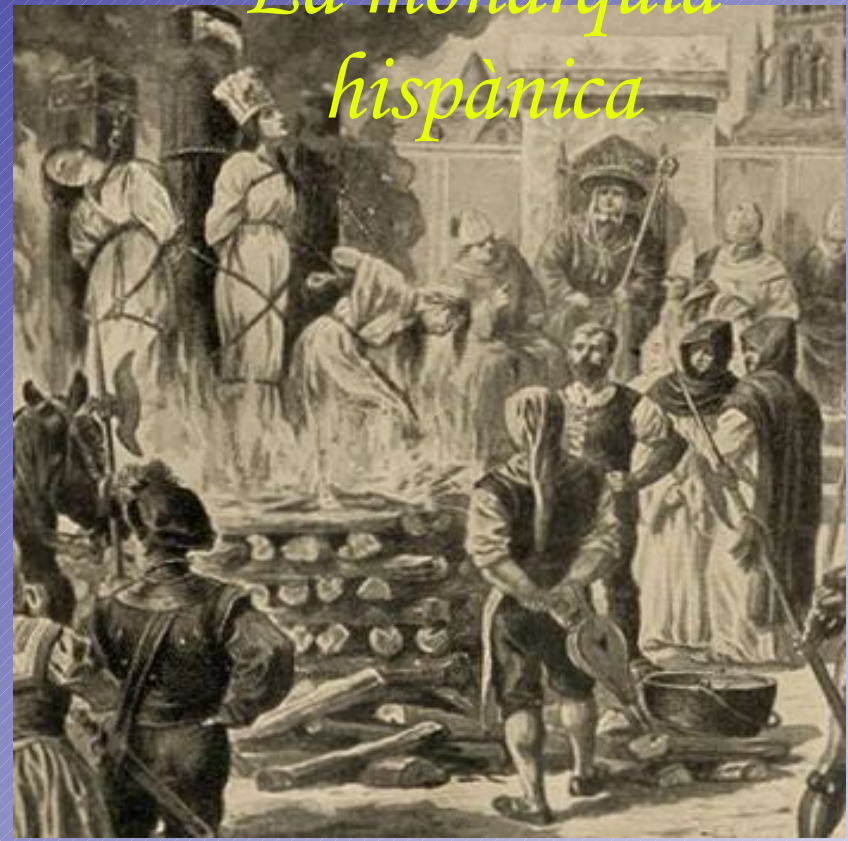
Territorios bajo el gobierno de los Reyes Católicos

IES Can Puig
2010-2011

La monarquía hispánica

I.E.S. Can Puig
2010-2011

Judios saliendo de una ciudad castellana

La monarquía
hispánica

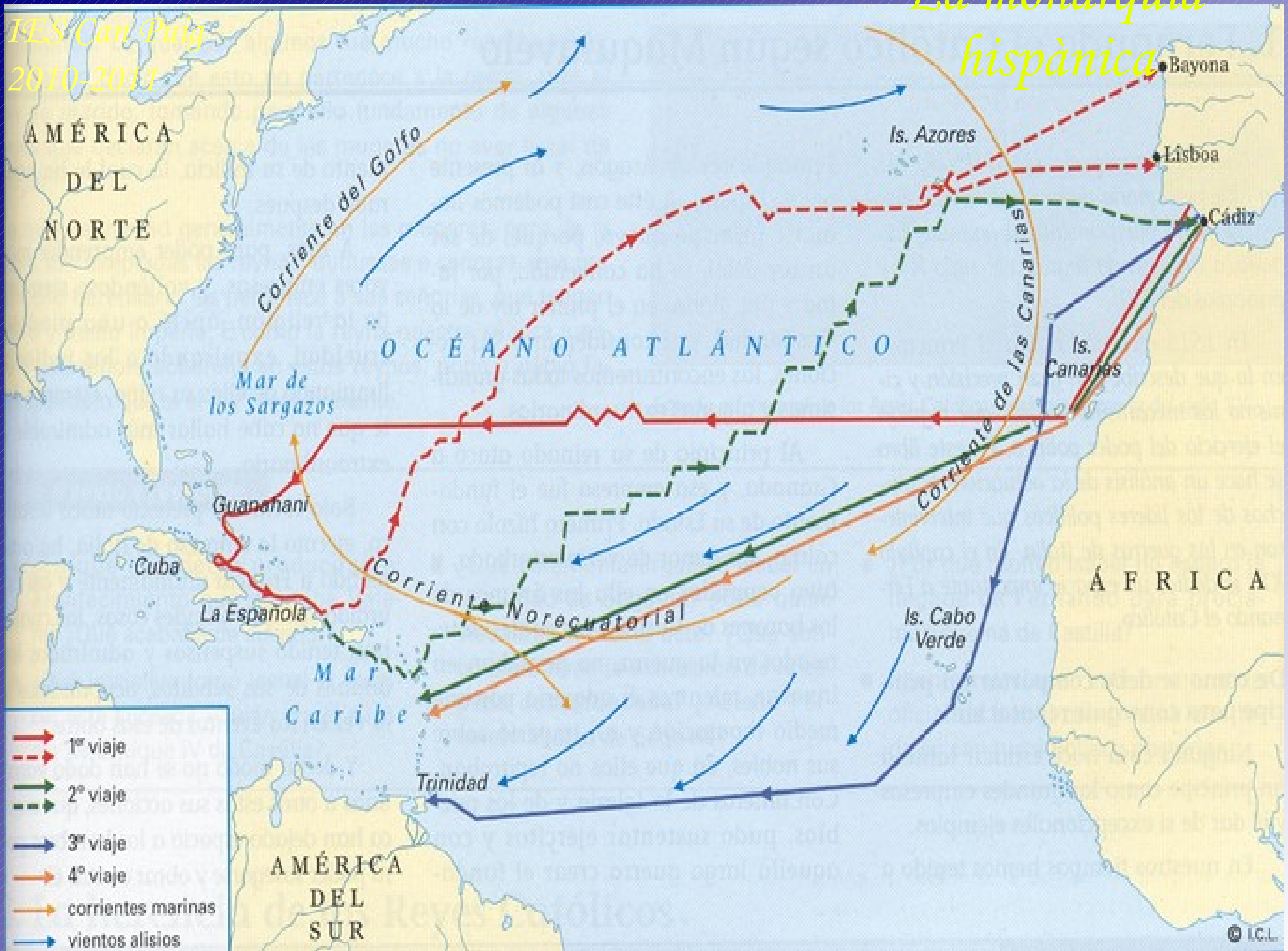

CONSEQÜÈNCIES DEL DESCOBRIMENT

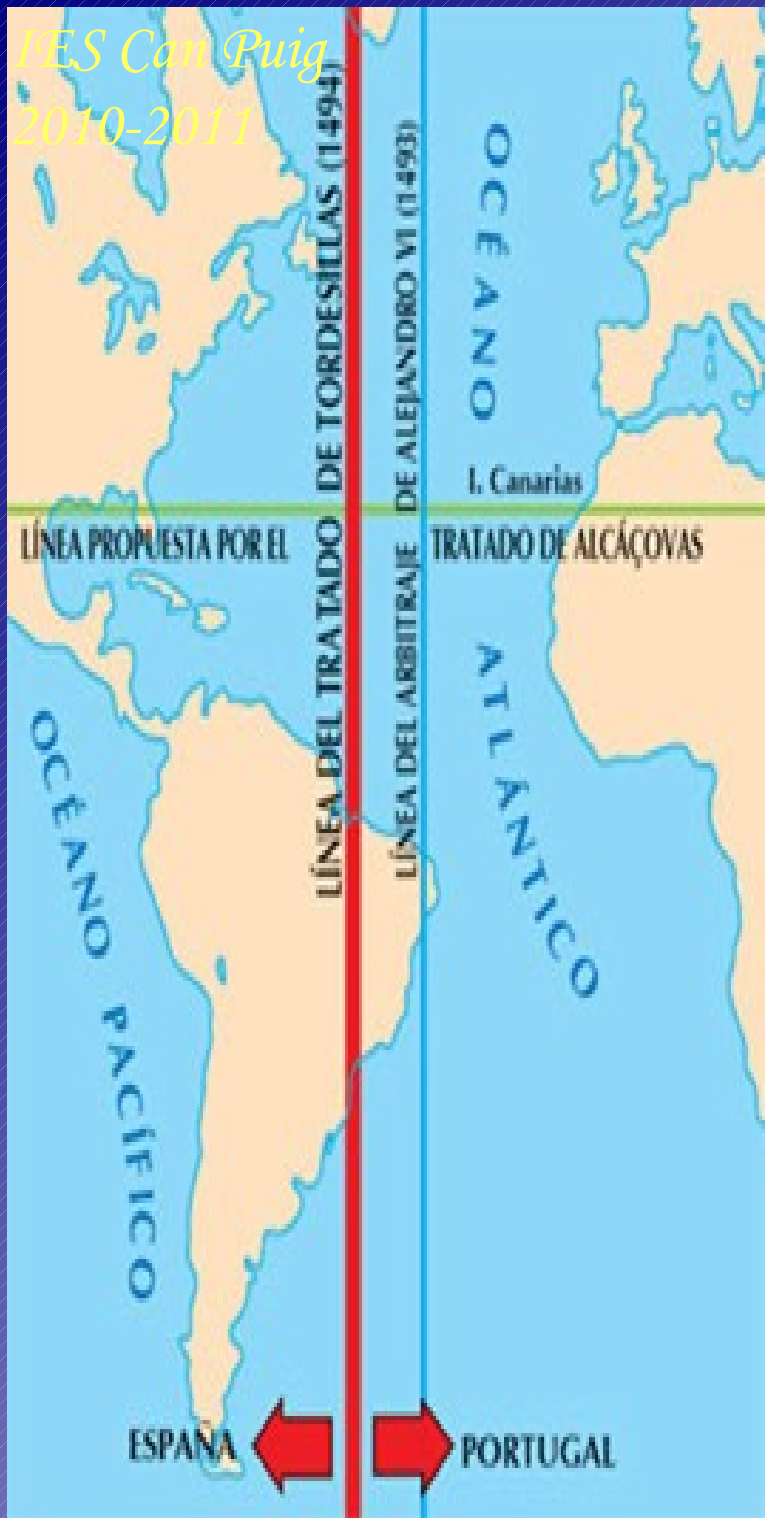
- El paper de Cristòfor Colom, les Capitulacions de Santa Fe (1492) i el Tractat de Tordesillas (1494).
- Conquesta i explotació dels pobles precolombins: asteca (Mèxic), inca (Perú) i maia (Guatemala i Mèxic).
- Conseqüències a Europa: nou mapa, noves aspiracions.
- Conseqüències a Amèrica: invasió, explotació i esclavitud.
- Conseqüències generals: intercanvi agrícola i ramader.
- Les colònies, depenents de les metròpolis, implantaren la seva cultura, llengua, costums, religió i comerç triangular.
- Explotació de les colònies: la encomienda i la mita.
- Denúncia de les explotacions: Bartolomé de las Casas.

IES Can Puig
2010-2011

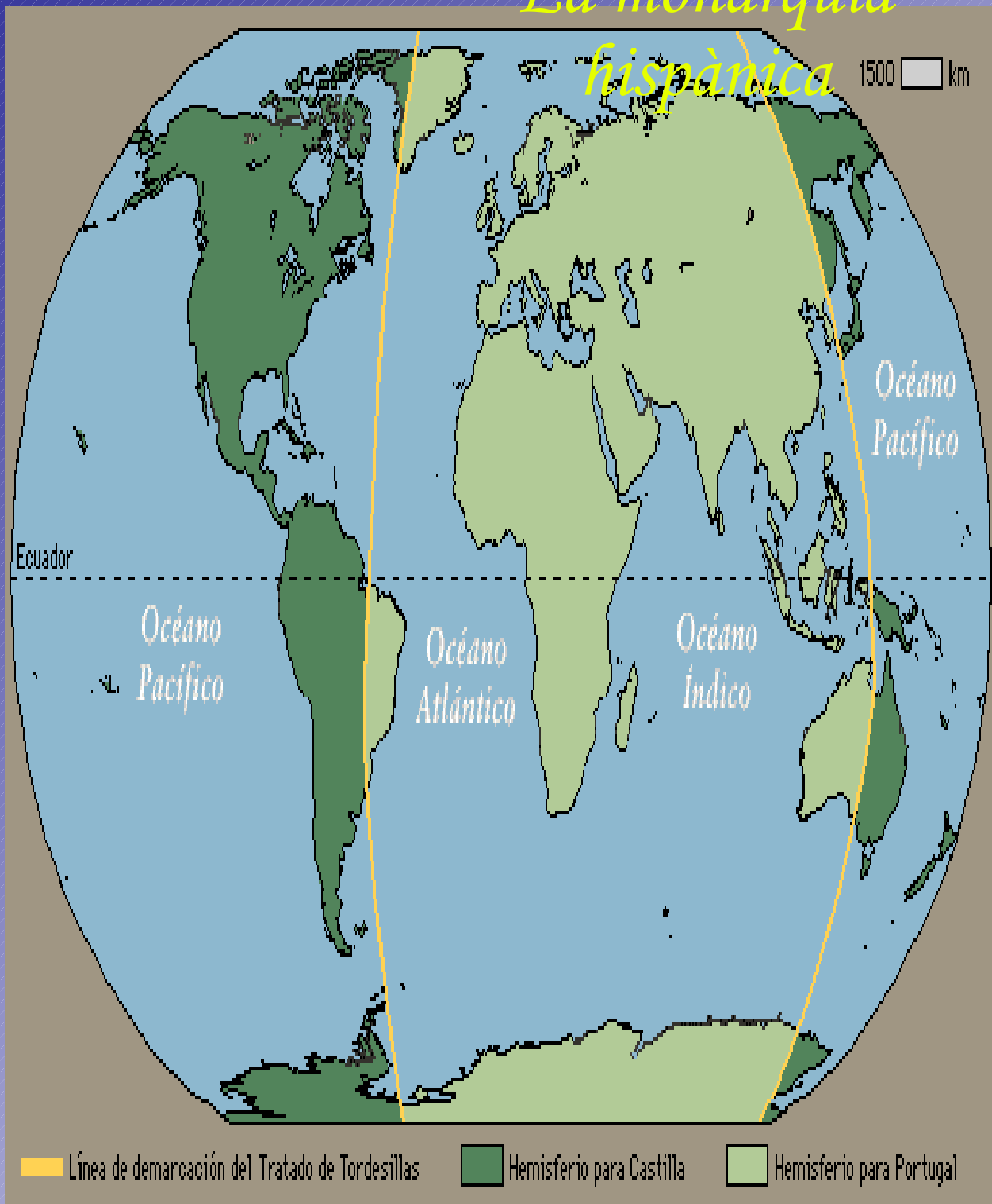
La monarquía hispánica

IES Con Puig
2010-2011

La monarquía hispánica

— Línea de demarcación del Tratado de Tordesillas ■ Hemisferio para Castilla ■ Hemisferio para Portugal

*La monarquía
hispánica*

Colón relata en Barcelona su viaje a los Reyes

*La monarquía
hispanica*

*IES Can Puig
2010-2011*

Nueva España

Nueva Granada

Perú

Guayana Inglesa

Guayana Holandesa

Guayana Francesa

Virreinato de Brasil

Capitanía Gral. Chile

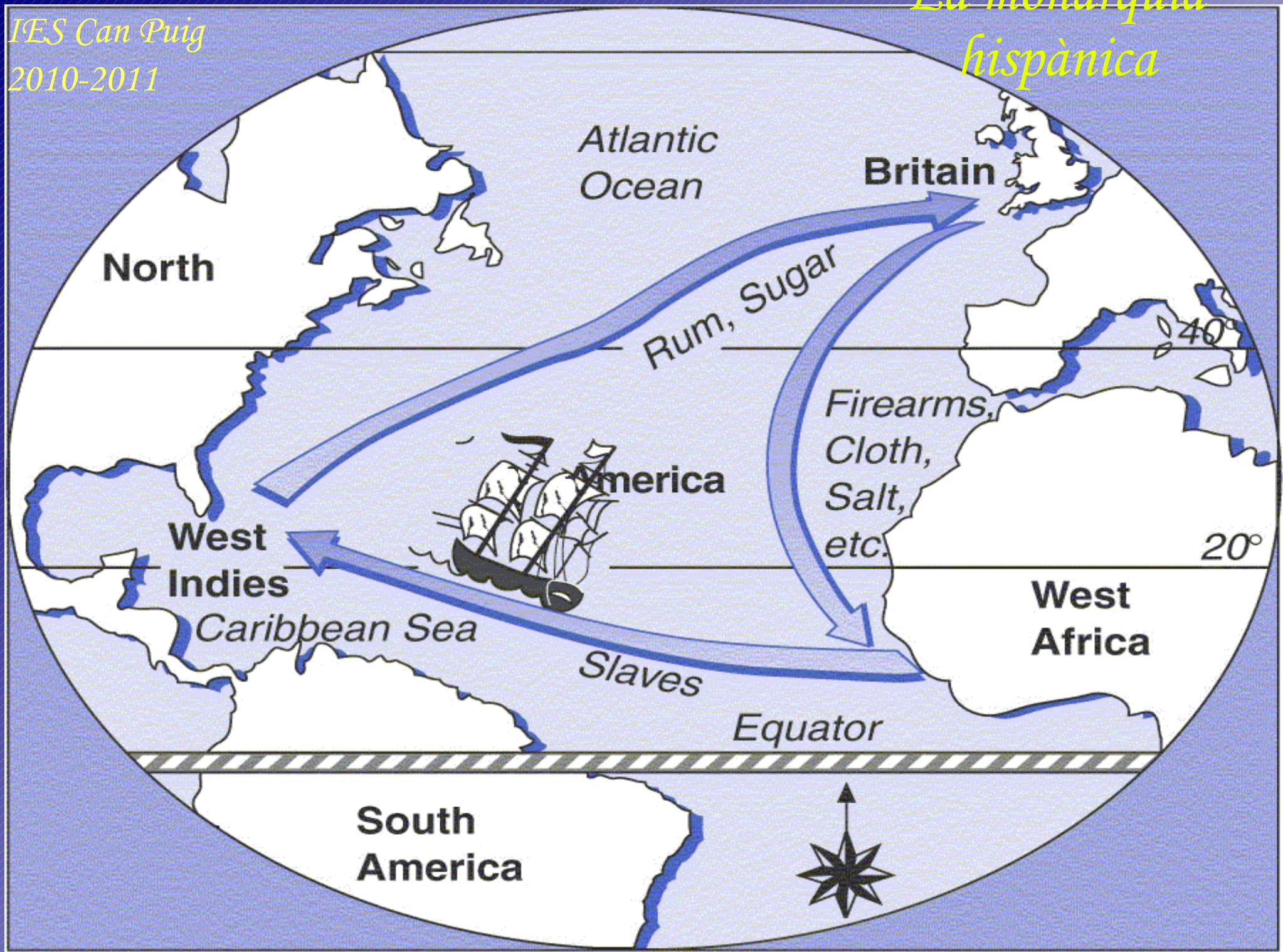
Río de la Plata

*Colonia de Sacramento
— Portugal: 1762-1777*

IES Can Puig
2010-2011

La monarquía hispánica

IES Can Puig
2010-2011

*La monarquia
hispànica*

IES Can Puig
2010-2011

FRAY BARTOLOMÉ DE LAS CASAS

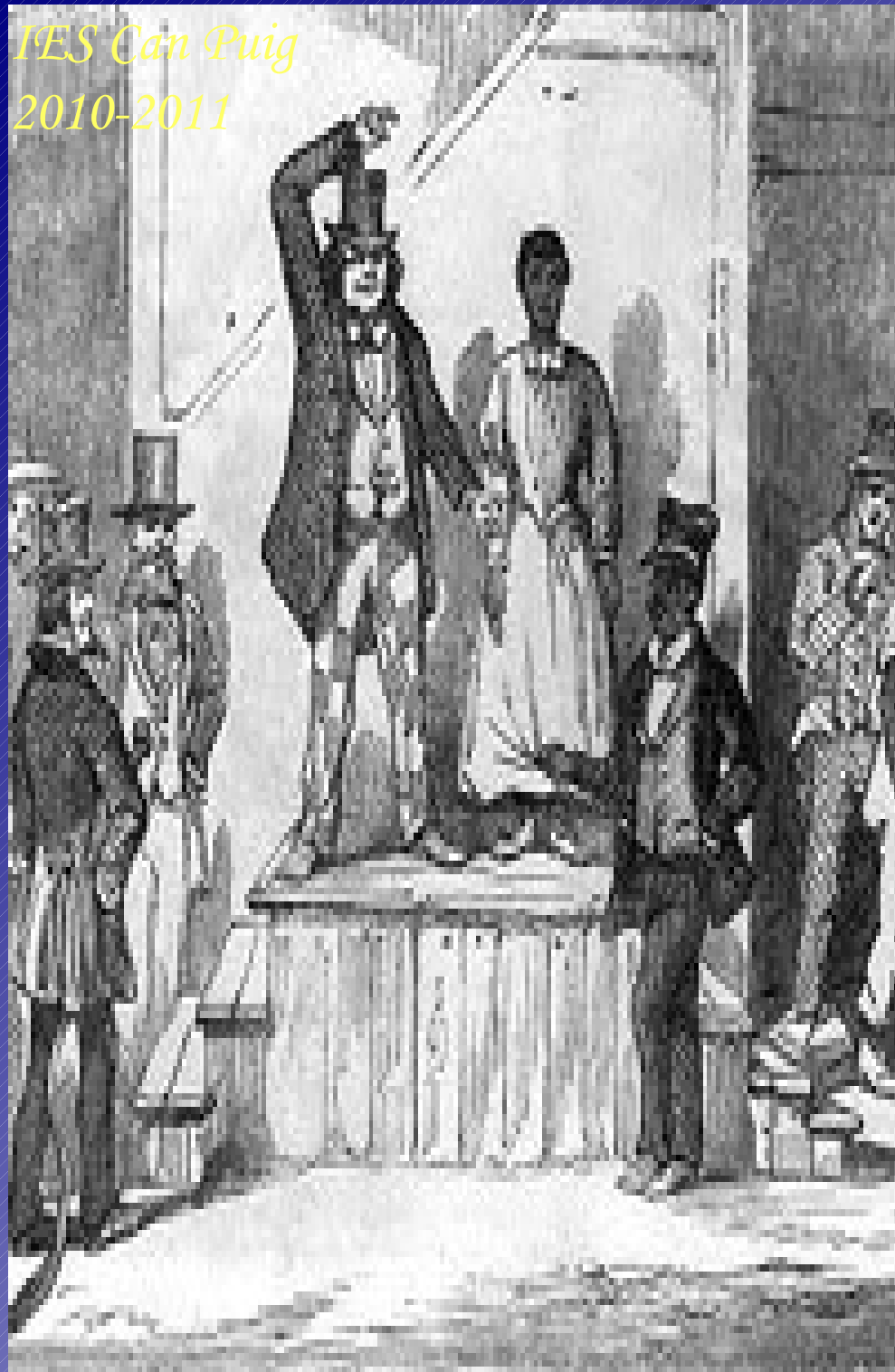
*Caren apostólico y el mas zeloso de la felicidad
de los indios.*

M. de S. J. de S. J.

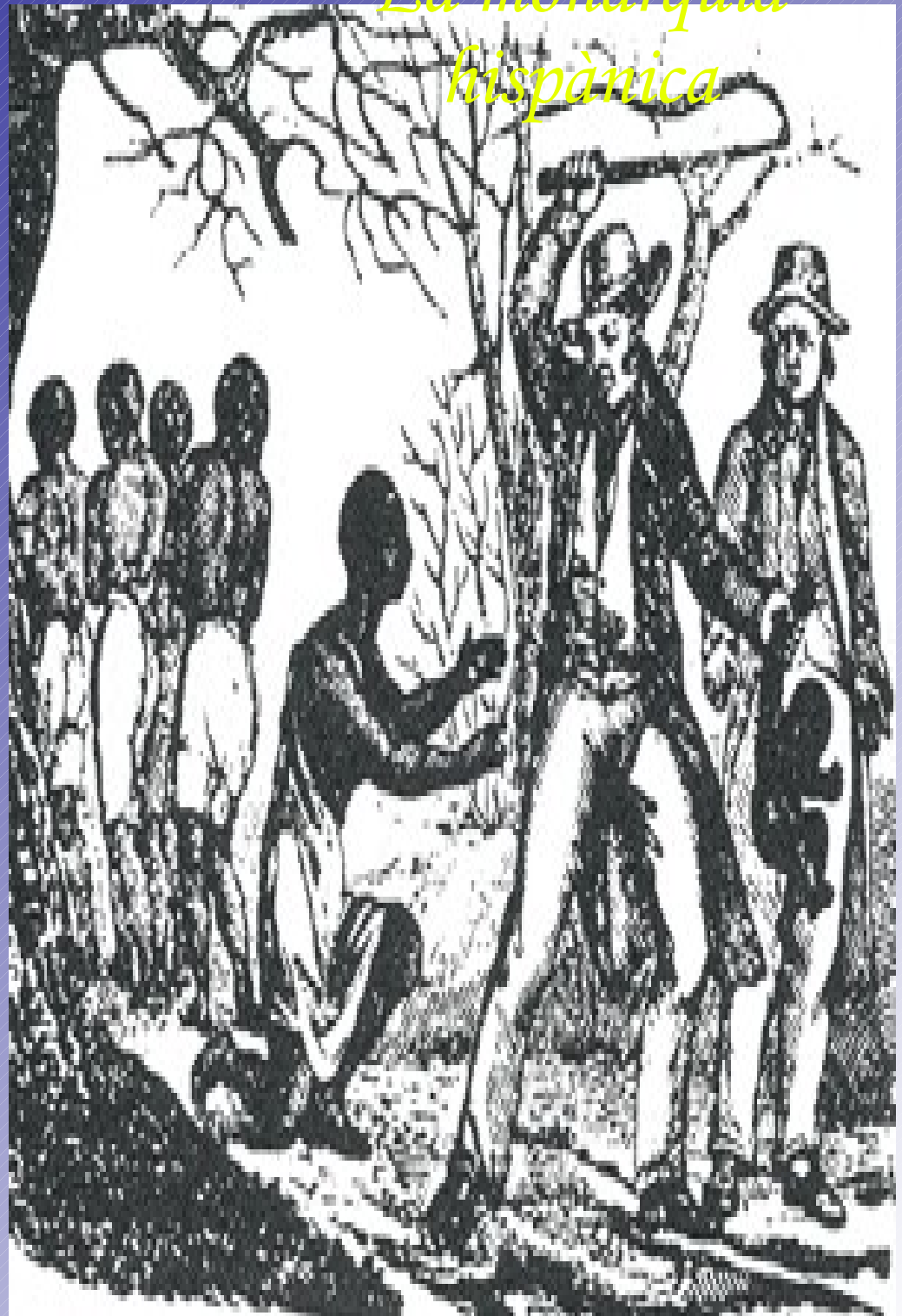
La monarquía hispánica

*IES Can Puig
2010-2011*

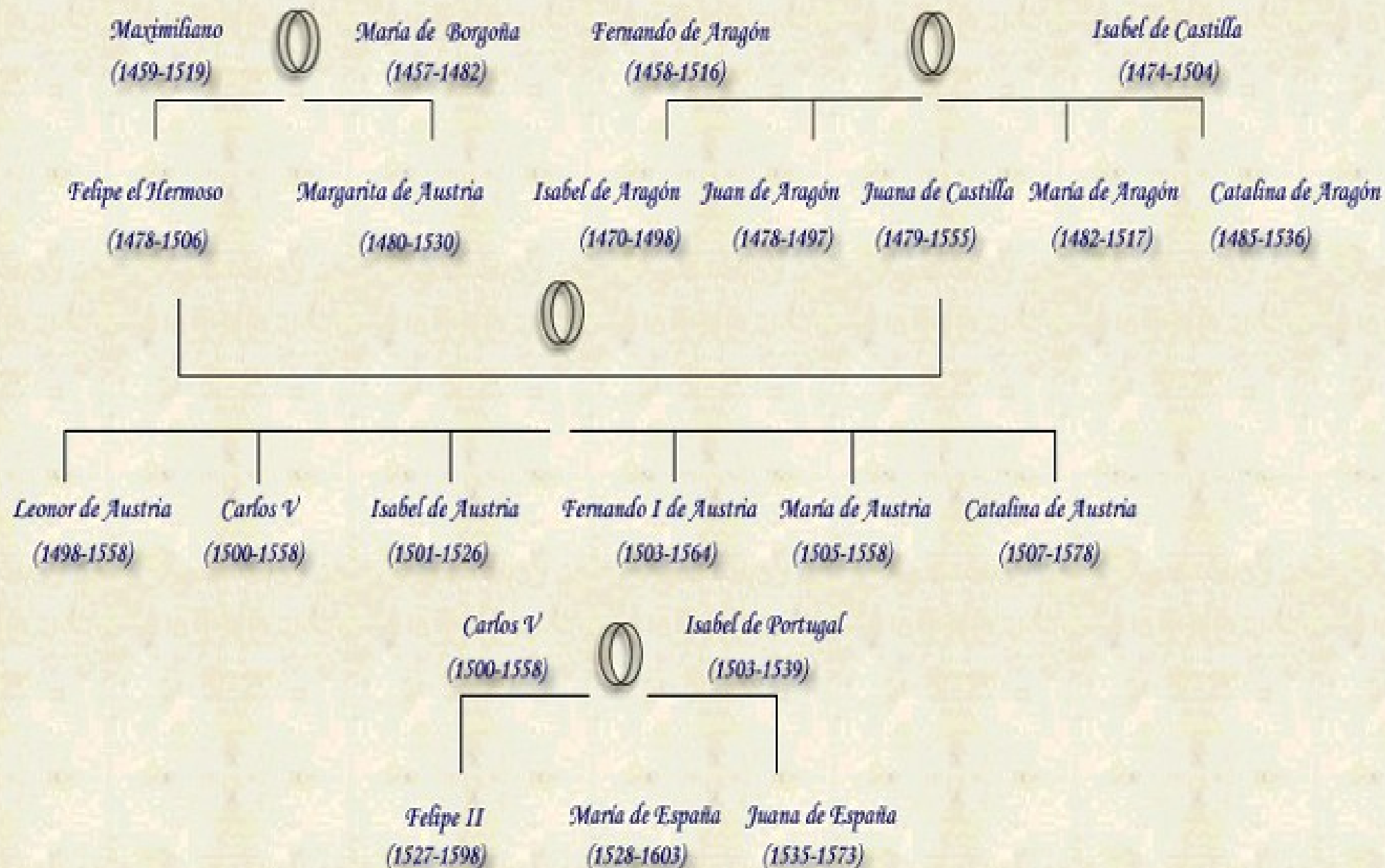
*La monarquia
hispanica*

L'IMPERI HISPÀNIC (1516-1598)

- **Carles I (1516-1556)** heretà un immens territori: la monarquia hispànica i el Sacre Imperi Germànic.
- Hagué de fer front a dues revoltes populars: la revolta dels comuners (1520-1521) i les germanies (1521-1532).
- Política exterior: Amèrica (conquesta i explotació); Europa (Reforma protestant); i Mediterrània (atacs turcs).
- **Felip II (1556-1598)** no va heretar l'imperi alemany; la seva monarquia seria únicament hispànica.
- Conflictes exteriors: l'imperi turc (Lepant 1571); Anglaterra (Armada Invencible 1588); i Europa protestant.
- Conflictes peninsulars: annexió de Portugal (1580); sublevació dels moriscos (1568); revolta aragonesa (1591).

ÁRBOL GENEALÓGICO

*IES Can Puig
2010-2011*

*La monarquía
hispánica*

EL IMPERIO EUROPEO DE CARLOS V

La monarquía hispánica

IES Can Puig
2010-2011

*La monarquía
hispánica*

*IES Can Puig
2010-2011*

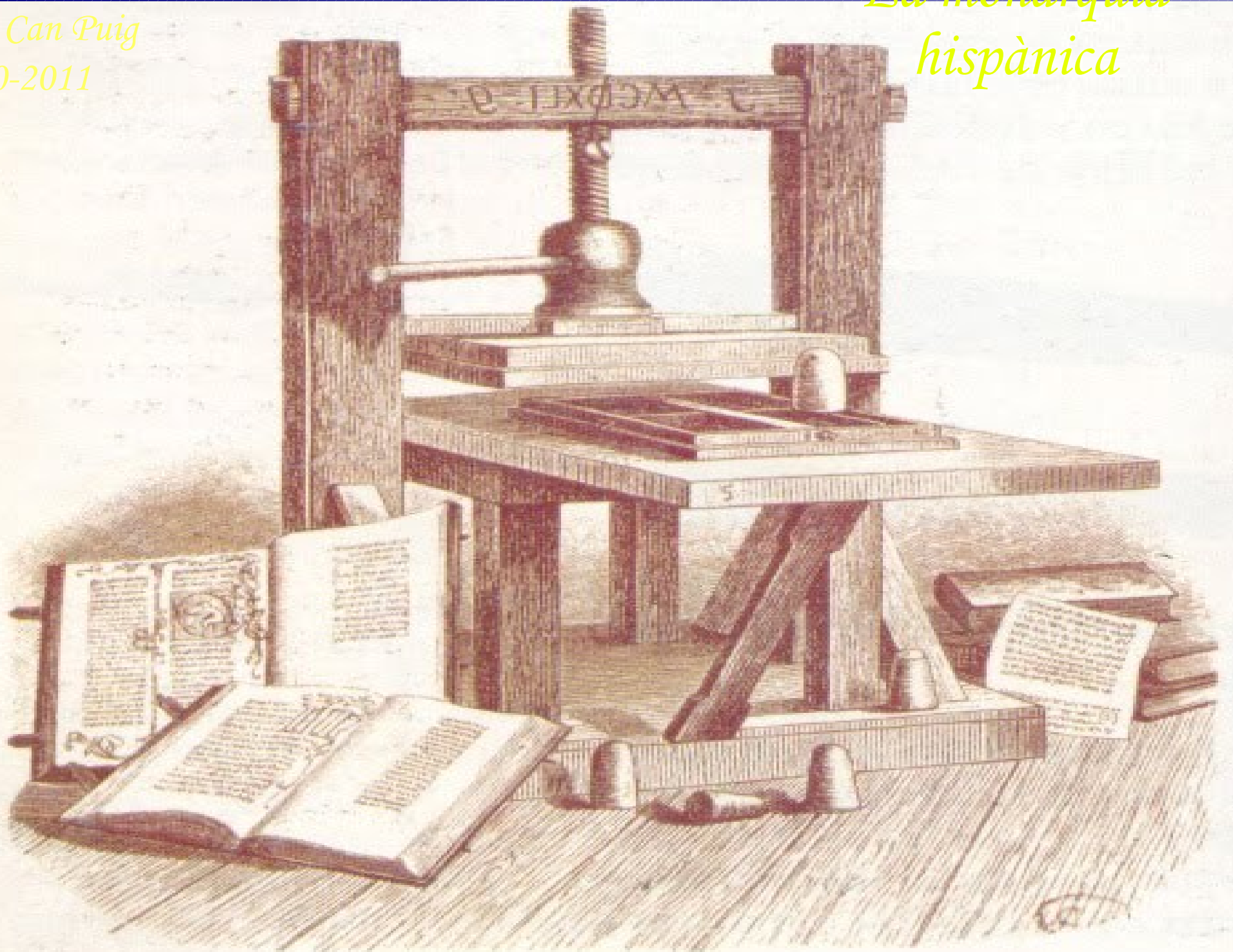

*La monarquía
hispánica*

IES Can Puig
2010-2011

*La monarquia
hispanica*

**LA MONARQUÍA HISPÁNICA
DE FELIPE II**

Objetivos prioritarios de su política

defensa del Catolicismo

**GUERRAS
EN EUROPA**

mantenimiento de la
hegemonía en Europa

actuación de la
Inquisición

"limpieza de
sangre"

aislamiento
cultural de Europa

Lepanto (1571)

Desastre de la
Gran Armada

Rebelión de los Países Bajos
→ división en dos partes:
norte protestante y sur
católico

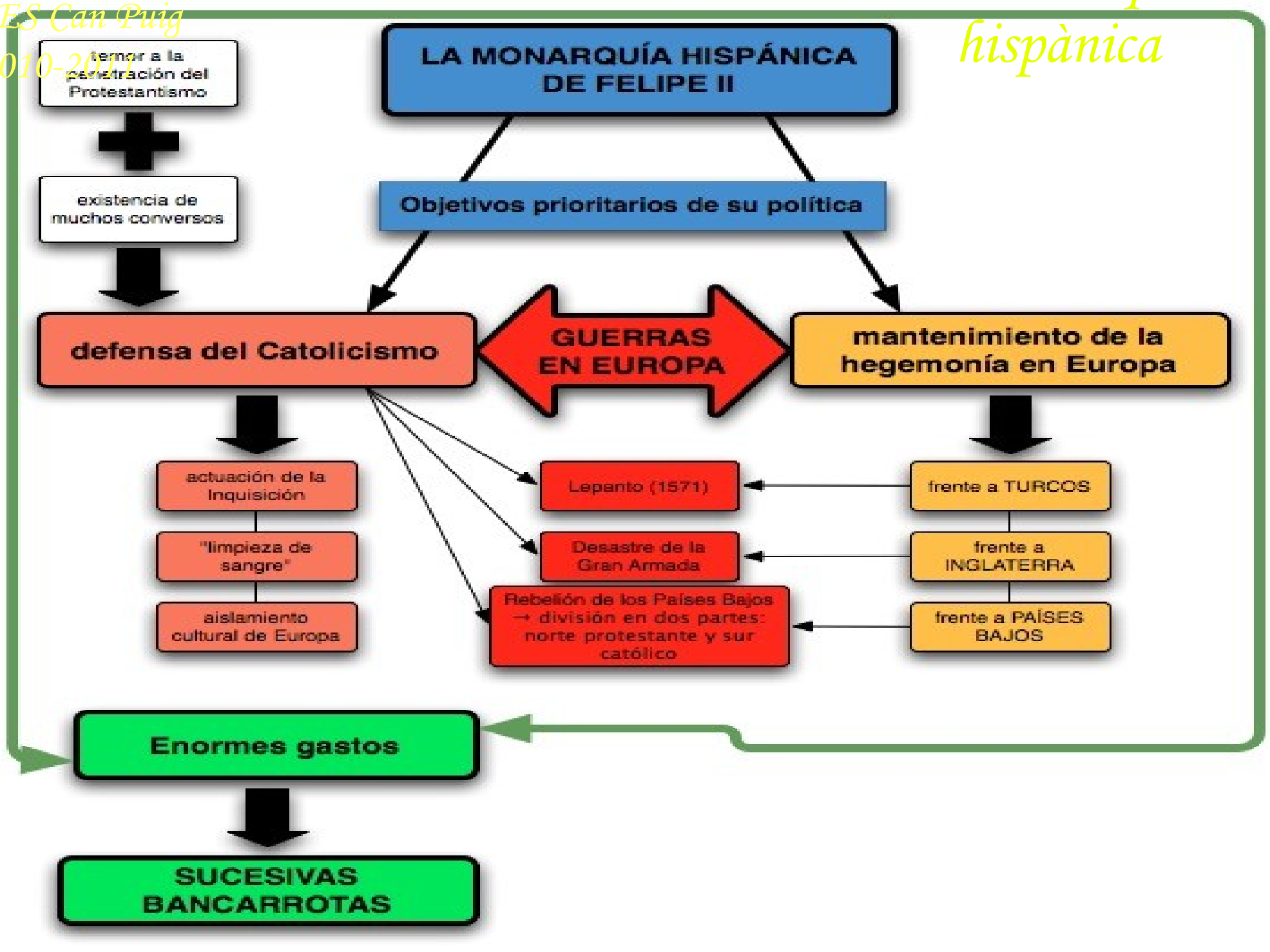
frente a TURCOS

frente a
INGLATERRA

frente a PAÍSES
BAJOS

Enormes gastos

**SUCESIVAS
BANCARROTAS**

*IES Can Puig
2010-2011*

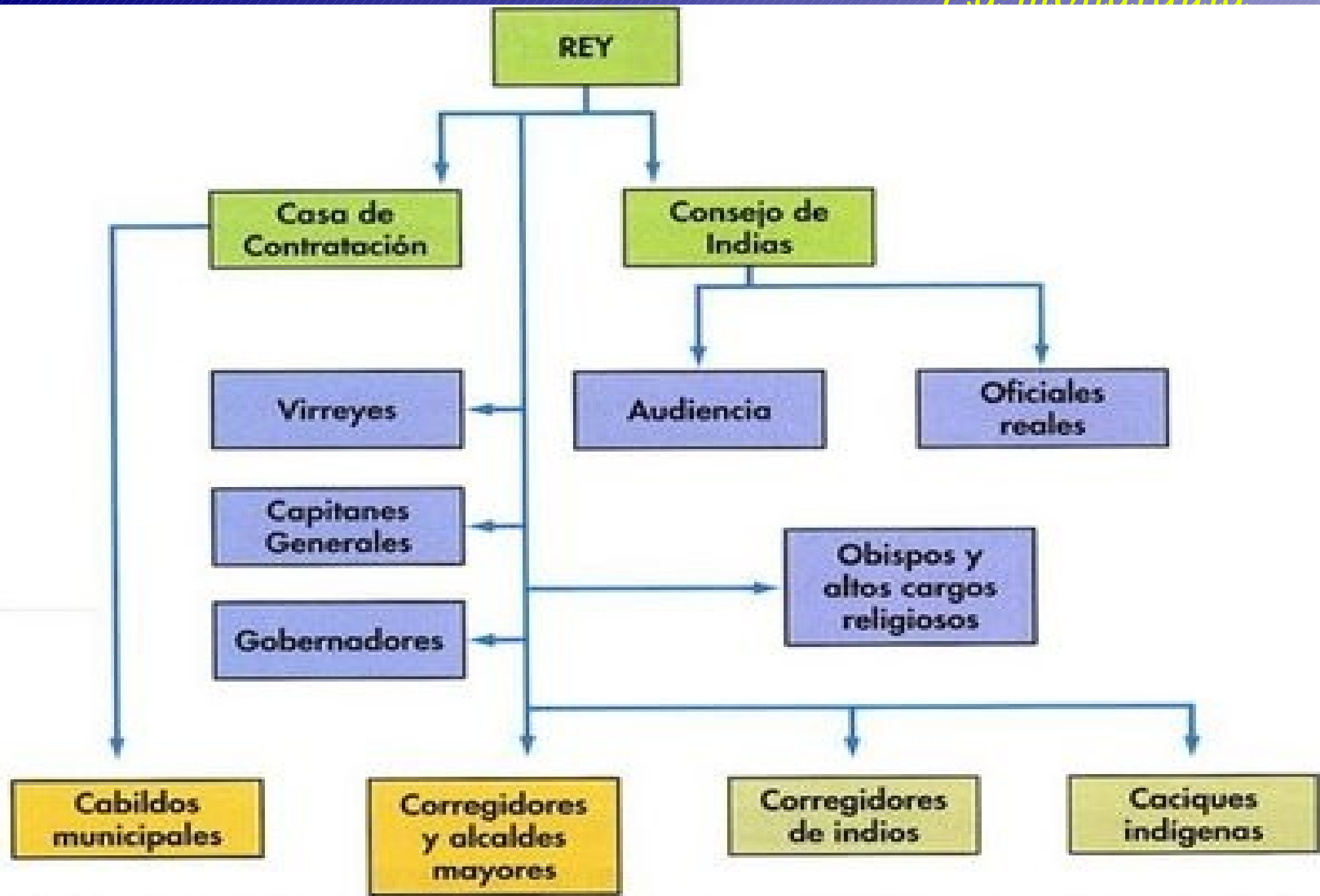
*La monarquia
hispanica*

MODEL D'ESTAT DELS ÀUSTRIES

- La monarquia hispànica, casa d'Àustria (o Habsburg), era una corona i una confederació de regnes.
- Els diversos regnes conservaven les seves lleis i tradicions.
- Estructura del govern per sistema de Consells: d'Estat, d'Hisenda, de la Inquisició i Consells territorials (Castella, Aragó, Flandes, Índies, Itàlia i Portugal).
- **A Catalunya** hi havia dos institucions: el Virrei (representant del rei) i el Consell d'Aragó (assessorament).
- Altres àmbits: Reial Audiència (justícia), Tresoreria General (hisenda) i 17 vegueries (divisió administrativa).
- Mantenia les Corts, la Generalitat i governs municipals.
- Crisi econòmica catalana pel declivi de la Mediterrània.

Instituciones metropolitanas
Grandes unidades administrativas de Indias

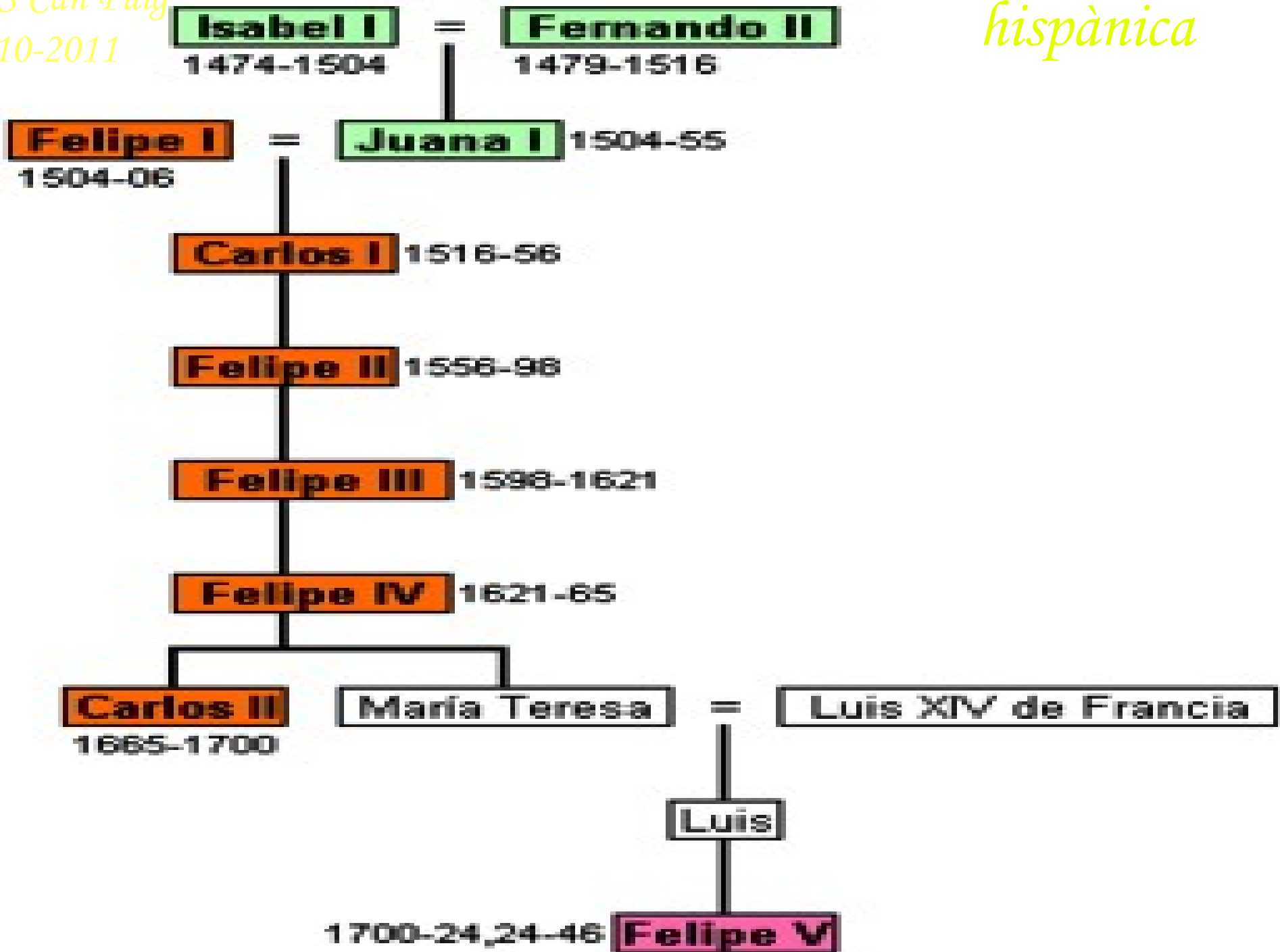
Instituciones españolas a nivel local
Instituciones indígenas a nivel local

EUROPA EN LOS SIGLOS XV Y XVI

FI DE L'HEGEMONIA HISPÀNICA

- Al s. XVII contrasta la decadència política, econòmica i demogràfica amb l'esplendor cultural (segle d'or).
- Greu crisi demogràfica per les guerres, l'expulsió dels moriscos, l'emigració a Amèrica i les epidèmies.
- Descens de mà d'obra i indústries que estanca el comerç.
- **Felip III (1558-1621)** i **Felip IV (1621-1665)** delegan en **validos**: el duc de Lerma (expulsió dels moriscos, 1609) i el comte-duc d'Olivares (Unión de Armas, 1640).
- **Decadència internacional**: la guerra dels Trenta Anys (1618-1648) entre catòlics i protestants acaba amb la pau de Westfàlia (1648), en què Espanya per Holanda i l'hegemonia europea.

*La monarquía
hispánica*

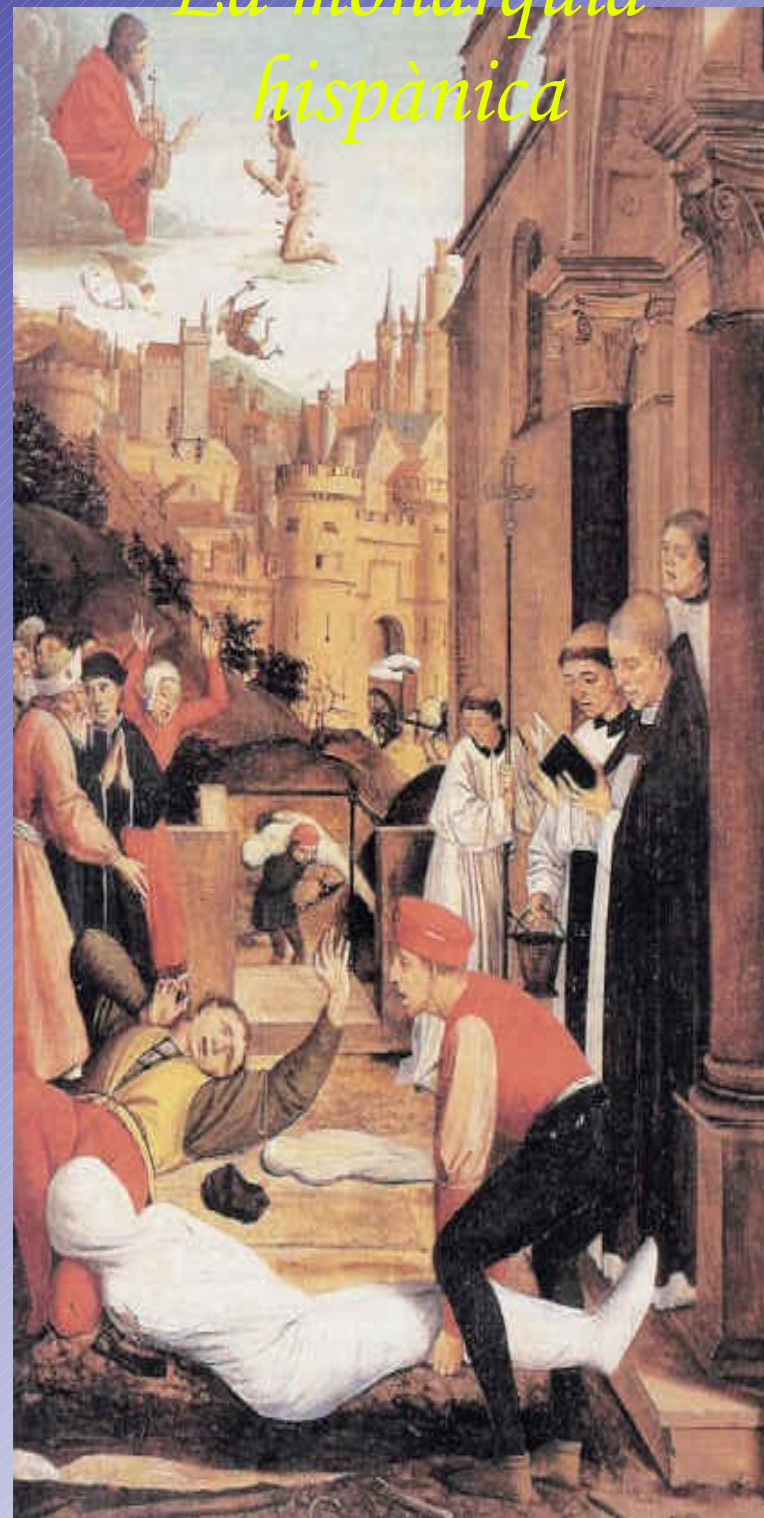

IES Can Puig
2010-2011

La Peste Negra en Italia en 1348, según una ilustración de Marcello

La monarquía hispánica

IES Can Puig
2010-2011

*La monarquia
hispanica*

IES Can Puig
2010-2011

*La monarquía
hispánica*

IES Can Puig
2010-2011

*La monarquía
hispánica*

IES Can Puig
2010-2011

*La monarquía
hispánica*

SOCIETAT I ECONOMIA A CATALUNYA

- *Economia als ss. XVI i XVII: predomini agrícola (masia) i crisi comercial (monopoli marítim sevillà).*
- *Societat als ss. XVI i XVII: estamental, control senyorial al camp, i gremial a la ciutat. Nou burgès.*
- *El bandolerisme, terror i inseguretat al camp català. Causat per la pobresa i la marginació rural.*
- *El s. XVIII: recuperació demogràfica i econòmica. Increment agrícola, comerç atlàntic i indústria tèxtil.*
- *Cultura: humanisme d'incidència relativa; aïllament de la ideologia protestant. Lluís Vives.*

SOCIEDAD ESTAMENTAL

LA REVOLTA CATALANA (S. XVII)

- Després de la política de treva de Felip III, Felip IV reprén la belicositat anterior (guerra Trenta Anys).
- Política castellanitzant del comte-duc d'Olívars i unificació fiscal i administrativa (Unió d'Armes).
- Causa esclats populars segregacionistes (Portugal).
- La **Guerra dels Segadors (1640-1652)**: el malestar de ls pagesos provoca el **Corpus de Sang** a Barcelona.
- Les guerres entre França i Espanya acaben amb la pèrdua de part del **Rosselló**, el **Conflent** i la **Cerdanya**.
- Amb **Carles II (1665-1700)**, últim Habsburg, es torna a l'Estat hispànic plural (**neoforalisme**).

CATALUNYA SOTA ELS BORBONS

- La mort de Carles II sense descendència, causa la guerra successoria entre Borbons i Àustries (1700-1714).
- **Felip V (1700-1746)** rebé el suport de Castella i França.
- L'arxiduc Carles d'Àustria rebé suport de l'Aliança de l'Haia (Regne Unit, Holanda, Àustria, Portugal i Catal.).
- El 1705 Carles és coronat rei a Barcelona, però el 1713 Anglaterra retira l'ajut en heretar l'imperi austríac.
- Barcelona es rendeix **l'11 de setembre 1714** (llarg setge).
- Espanya és un Estat centralitzat i unificat. Les institucions pròpies dels diferents regnes són abolides.
- **Decret de Nova Planta (1716)**: capità general, Reial Audiència, corregiments, cadastre, imposició del castellà.

L'ÈPOCA DEL BARROC

- El barroc és un període històric de la cultura occidental que comprén els segles XVII i XVIII.
- Les idees polítiques presenten dos corrents: l'absolutisme (Hobbes i Bossuet) i el palamentarisme (Locke).
- La Revolució científica: Galileu, Kepler, Newton...
- En filosofia contrasten dos corrents: el racionalisme (Descartes) i l'empirisme (Bacon i Hume).
- Avenç musical: Monteverdi, Bach, Vivaldi. L'òpera.
- Esplendor literari: Shakespeare, Molière, Cervantes, etc.
- Segle d'or castellà: Góngora (culte), Quevedo (satíric), teatre (Calderón i Lope) i novel·la picaresca (El Buscón).
- Finalitza al s. XVIII amb la filosofia de la Il·lustració.

ARQUITECTURA BARROCA

- És un art al servei de la propaganda (absolutisme, Església, burgesia), marcat pel context històric (Reforma).
- Teatral, sorpresa, corba, moviment, exhuberència, materials rics, ostentació, emotivitat, expressió, contrast...
- Itàlia: remodelació de Roma, ciutat del catolicisme triomfant, amb grans avingudes, places, fonts, esglésies...
- França: el classicisme al servei de la corona (Versalles).
- Anglaterra segueix l'estil renaixentista de Palladio.
- Europa central: espectacular simbiosi de gòtic i barroc.
- Espanya contrareformista: places majors, palaus i temples.
- Arquitectes: Bernini, Borromini, Churriguera, Wren, etc.

LES ARTS PLÀSTIQUES

- **Pintura barroca:** clarobscur (tenebrisme), dinamisme, color, realisme, emotivitat, psicologia, varietat temàtica...
- Itàlia: naturalisme (Caravaggio) i classicisme (Carracci).
- Holanda i Flandes: escenes quotidianes de gust burgès.
- França: classicisme, serenitat, idealisme, mitologia, cort.
- Espanya: Ribera, Zurbarán, Murillo, Velázquez (el cim).
- **Escultura:** realisme, patetisme, sentiments exaltats, retrat psicològic, clarobscur, colossalisme. Relleu, sepulcres.
- Itàlia: simbiosi de les arts (Èxtasi de Santa Teresa).
- França: exaltació del poder absolut, idealisme classicista.
- Espanya: imatges religioses (contrareforma), emotives i expressives en fusta policromada. Montañés, Cano, Mena...

IES Can Puig
2010-2011

*La monarquía
hispánica*

IES Can Puig
2010-2011

*La monarquía
hispánica*

IES Can Puig
2010-2011

*La monarquía
hispánica*

IES Can Puig
2010-2011

*La monarquía
hispánica*

IES Can Puig
2010-2011

*La monarquía
hispánica*